

Dětský domov Frýdlant, Větrov 3005, příspěvková organizace
tel: 482 312 108, fax: 482 312 033, e-mail: dd_frydl@volny.cz,
www.ddfrydlant.cz

Vzdělávací program dětského domova

Vypracoval:	Ředitelka DD – Mgr. Blechová Šárka
Ped. rada projednala:	5. března 2013
Účinnost:	31. března 2013
Platnost:	1. dubna 2013
Závaznost:	Předpis je závazný pro všechny zaměstnance DD Frýdlant

1. Identifikační údaje

- **Název organizace:**
Dětský domov, Frýdlant, Větrov 3005, příspěvková organizace
Vrchlického 3005, 464 01 Frýdlant
- **Telefon:**
482 312 108, 482 312 033, 601 560 202
- **IZO zařízení:**
102 241 791
- **Identifikátor právnické osoby:**
600 029 166
- **IČ:**
46 748 105
- **Právní forma:**
příspěvková organizace
- **Zřizovatel:**
Liberecký kraj
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
- **Ředitel zařízení**
Mgr. Šárka Blechová
Bílý Potok 282, 463 62 Hejnice
- **Druh zařízení:**
Dětský domov
Kapacita - 32
- **Datum zařazení do sítě:**
23. 10. 2001

2. Charakteristika zařízení

Dětský domov Frýdlant je v působnosti Libereckého kraje. Ve své činnosti se řídí obecně platnými předpisy a předpisy a směrnicemi Libereckého kraje. Ke zřízení subjektu došlo podle zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě ve školství podle zákona č. 129/200 Sb., o krajích, zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 157/200 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů.

Činnost dětského domova je vymezena zákonem č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a zákonem č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Základním posláním dětského domova je zajišťovat výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem a mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní rodinné péče.

Dětský domov je školské zařízení pro výkon ústavní výchovy dětí a mládeže. Zajišťuje náhradní výchovnou péči dětem ve věku od 3 do 18 let (případně zletilých nejdéle do věku 26 let připravujících se na budoucí povolání) na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově, u zletilé osoby na základě dohody mezi ní a dětským domovem.

Poskytuje péči dětem, které nemají vážné poruchy chování a vzdělávají se ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Dále zabezpečuje dětem plné přímé zaopatření, tzn. ubytování, stravování, ošacení, potřebné učební pomůcky a potřeby pro využití volného času, náklady na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické potřeby, poskytuje mládeži kapesné, osobní dary a věcnou pomoc při odchodu zletilých ze zařízení a úhradu nákladů na dopravu do sídla školy.

Dětský domov ustoupil od striktního dodržování programu dne a plánovaných aktivit.

V současné době pomáhá naplňovat potřeby a zájmy dítěte a vytváří sociální vztahy a citové vazby, aby každé dítě mělo možnost si najít pro sebe důvěryhodnou osobu z řad pracovníků v domově. Cílem je, aby každé dítě mělo dostatek prostoru na své zájmy.

Děti žijí v rodinných skupinách, které mají nejméně šest a nejvíce osm členů, zpravidla různého věku a pohlaví. Sourozenci se většinou zařazují do jedné rodinné skupiny. Každá rodinná skupina žije ve svém vybaveném bytě nebo domku. Počet dětí ve skupině umožňuje vytvářet dlouhodobé vztahy s dítětem, které většinou nemá šanci dostat se zpět do své rodiny nebo do pěstounské péče. O každou skupinu se starají 2 odborní vychovatelé, pracovníce v sociálních službách a bezpečnostní pracovníci. Život v rodinné skupině se více přibližuje životu ve větší rodině a to se kladně odráží na chování a jednání dětí samotných. Dítě má větší možnost rozhodovat o sobě v každodenních situacích a nést za to odpovědnost.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Cíle vychází ze strategických dokumentů pro vzdělávání dětí. Např. Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže do roku 2007, Národního programu rozvoje vzdělávání v ČR (Bílá kniha, 2001) nebo Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR, která uvádí základní tendence a cíle dalšího vývoje, stanoví opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni kraje.

Hlavní výchovné cíle jsou zaměřené na čtyři hlavní oblasti – rozvoj osobnosti, samostatné rozhodování, spolupráce a zodpovědnost a zájmovou činnost. Prolínají se oblastmi výchovně vzdělávací činnosti, vychází a odráží se v programech rozvoje osobnosti dítěte individuálně.

Pro oblast rozvoje osobnosti jsou stanoveny tyto cíle a potřeby:

- utvářet a upevňovat hygienické návyky,
- vést děti k sebeobsluze, zvládnutí běžných praktických činností,
- rozvíjet sportovní dovednosti, zájem o hudbu, tanec a zpěv, podporovat talenty,
- naučit děti vzájemnému soužití s ostatními lidmi, podřizování se zájmům většiny, nutnosti soudržnosti skupiny a vytváření správných vztahů ve skupině,
- prohlubovat svoje vědomosti, dovednosti a návyky a umět střídat činnosti aktivního a pasivního odpočinku.

V oblasti rozvíjení samostatného rozhodování se cíle zaměřují na:

- schopnost dětí správně se rozhodovat a umět projednávat a zdůvodňovat svá rozhodnutí a stanoviska s dospělými, vychovateli a dětmi,
- naučit děti vybrat si optimální řešení vlastní situace na základě informací a názorů získaných z různých zdrojů a svá rozhodnutí vnitřně přijmout a nést za ně odpovědnost.

V oblasti spolupráce a zodpovědnosti se děti učí:

- spolupracovat s ostatními lidmi, nebýt závislý pouze na jednom člověku a účelně při tom komunikovat,
- umět rozlišovat intimitu vztahů v rodinné skupině a podporovat kontakty s vlastní rodinou,
- soustředit se na vzájemnou spolupráci dětí a zodpovědnosti k sobě i druhým,
- chápat potřebu spolupráce a potřebu pravidelné přípravy na vyučování jako jedny ze základních schopností potřebných v jejich budoucím životě a vstupu do pracovního procesu,
- zabezpečit potřebu efektivním způsobem zvýšit sociální kompetence dětí, orientaci v řešení rizikových situací, zábavnou formou prakticky seznámit děti s různými oblastmi zdravého životního stylu a rizikem užívání všech druhů návykových látek, přípravy na volbu povolání, prevence trestního jednání a trestní odpovědnosti,
- novým cílem je umožnit a zprostředkovat dětem kontakt s rodiči v nápravném zařízení pro výkon trestu ve spolupráci s Českým helsinským výborem,
- zaměřovat se na etickou a morální výchovu a integraci do společnosti a uplatnění na trhu práce apod.

V zájmové činnosti dětí dětského domova a rozvoji individuálních schopností a zájmů:

- naučit děti trávit vhodným způsobem volný čas a aktivně relaxovat,
- usměrnit žebříček životních hodnot, zvýšit sebeúctu a sebevědomí tím, že dětem umožníme ukázat jedinečnost každého jedince a potřeby zažít úspěch i potřeby pracovat v týmu, kdy na každém jedinci závisí úspěch ostatních, touha zviditelnit se a upoutat na sebe pozornost je typická pro děti s citovou deprivací a je nutné ji usměrňovat žádoucím směrem,
- náplň jednotlivých činností by měla vycházet ze zájmů dětí a cílem bude zlepšení sociálních vztahů, psychické a emocionální stability a uvědomění si vlastní hodnoty, s možností zažít úspěch a v souvislosti s uplatněním v samostatném životě.

Plnění výchovně vzdělávacích cílů klade mimořádné nároky na odpovědnost, kvalifikovanost a profesionalitu pedagogických pracovníků, nejen při sestavování plánů, ale především jejich uplatňování při svém přímém výchovném působení.

Veškeré výchovné činnosti mají dětem pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout orientaci zejména na situaci blízké životu a praktické jednání.

Dětský domov pracuje průřezově s kompetencemi pro různé typy výchovy. Veškeré výchovně vzdělávací a zájmové činnosti dětí v dětském domově směřují k vytváření klíčových kompetencí, které jsou využitelné v praktických životních situacích a tvoří pro dítě základ přípravy pro život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu.

Komunikativní dovednosti:

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- vyjadřuje se výstižně,
- má dostatečnou slovní zásobu a umí správně vyslovovat,
- využije získané komunikativní schopnosti k vytváření vzájemných vztahů k ostatním lidem,
- obhájí své názory a zároveň respektovat názory a postoje druhých,
- zvládá vystupovat v souladu se zásadami kulturního projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- rozpozná nevhodné a rizikové chování a uvědomují si jeho možné důsledky,
- umí si stanovit cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- dokáže se adaptovat na měnící se životní podmínky,
- vzdělává se a pečuje o své fyzické a duševní zdraví,
- vědomě dodržuje pravidla slušného chování,
- přijímá hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje a přijímá radu i kritiku.

Kompetence řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy:

- umí porozumět zadaným úkolům,
- vyhledá možné varianty řešení na základě využití svých zkušeností a dovedností nabytých dříve,
- obhájí své postupy,
- samostatně se rozhoduje při řešení a přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí,
- přemýšlí o příčinách problémů a volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- je vytrvalý a trpělivý, pracuje pečlivě,
- požádá, přijímá a nabízí pomoc.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií:

- zvládá práci s osobním počítačem,
- umí komunikovat elektronickou poštou,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak celosvětové sítě Internet,
- využívá i další prostředky informačních a komunikačních technologií (mobilní telefony, MP4, TV, DVD a další masmédia, ...).

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- získává a vyhodnocuje informace o pracovních nabídkách,
- seznamuje se s různými profesemi a výrobními postupy,
- využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- popíše svou reálnou představu o platových i pracovních podmínkách.

Kompetence k učení:

- zajímá se o nové poznatky,
- vyhledává a třídí informace; na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je dále využívá v procesu učení,
- umí si zorganizovat a řídit proces vlastního učení,
- čte s porozuměním,
- zvládá různé způsoby práce s textem,
- dokáže hodnotit vlastní výsledky učení a efektivně je využívá v praxi,
- diskutuje o možnostech svého dalšího vzdělávání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- je schopen dodržovat zákony a společenská pravidla,
- respektuje práva a osobnost druhých lidí,
- uvědomuje si potřebu multikulturní soužití,
- dokáže vysvětlit odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program se stanovuje zpravidla na 3 roky vzhledem k proměnlivé organizační struktuře zařízení. Vychází z vnitřního řádu dětského domova a dalších kutikulárních dokumentů např. ročního plánu. Tato doba je pouze návrhem.

Organizace dne dětského domova ve Frýdlantu je stanovena ve Vnitřním řádu dětského domova. Důraz na dodržování organizace dne se klade zejména na dodržování časového harmonogramu při vstávání dětí do školy a dodržování přibližného časového rozpětí při podávání jídel na rodinných skupinách. Činnosti programu dne se dodržují orientačně s přihlédnutím na aktuální situaci a chod každé rodinné skupiny individuálně.

Nedílnou součástí činnosti dětí v dětském domově jsou zájmové kroužky, společenské a kulturní aktivity, které nemají charakter pravidelnosti. Vychází z konkrétních aktuálních situací a potřeb nebo zájmu dětí.

5. Formy vzdělávání

Nové trendy humanizace dětského domova změnilы pohled na potřeby dětí, zároveň se od plánovaných aktivit a striktního programu dne přechází k individuální práci s dítětem a jeho rodinou.

Život v rodinné skupině se stále více přibližuje životu ve větší rodině. To se samozřejmě kladně odráží na dětech samotných, na jejich chování, jednání a prožívání. Děti se aktivně podílejí na chodu své „domácnosti“, učí se vařit, nakupovat, prát, žehlit a uklízet. Mají možnost naučit se postarat o mladší sourozence nebo kamarády. Navazují pevnější citové vazby k dětem i dospělým, nejsou citově deprivované, frustrované ani prázdné.

Výchovné působení je realizováno formou přímého cílevědomého působení, které zahrnuje působení školy, rodiny a různých společenských organizací. Nepřímé působení je ovlivněno sdělovacími prostředky. Dalšími faktory působícími na výchovně vzdělávací činnost dětí v dětských domovech jsou formy výchovy stanovené např. vyhláškou č. 74/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zájmovém vzdělávání. Ta stanovuje následující formy.

Příležitostná:

- přednášky, výstavy a exkurze zaměřené na správný životní styl (problematika anorexie či bulimie, význam pohybu, sexuální výchova apod.),

- přednášky zabývající se otázkami závislosti na alkoholu, užívání drog a jiných závislostech v rámci programu rizikového chování,
- využít spolupráci se společnostmi pro prevenci kriminality A PČR,
- aktivně se účastnit kulturních vystoupení při prezentaci dětského domova, veřejných vystoupeních a sportovních kláních,
- prezentovat výrobky ze zájmové činnosti dětí dětského domova.

Pravidelná:

- formou každodenních a pravidelných činností, např. příprava na vyučování, sebeobslužná činnost.

Táborová:

- činnost spojená s pobyty mimo zařízení organizované samotným zařízením nebo jinými organizacemi a nadacemi, např. prázdninové či víkendové pobyty na horách, které mohou být tematicky zaměřené.

Osvětová:

- shromažďování a poskytování informací,
- činnost poradenská zaměřená na primární a sekundární prevenci rizikového chování.

Individuální:

- vytváření podmínek pro rozvoj nadaných dětí,
- rozvoj schopností dětí se specifickými potřebami formou individuálního přístupu.

Spontánní:

- neorganizovaná aktivita dětí, např. poslech hudby, klidové činnosti, neformální kamarádská komunikace, apod.

6. Obsah vzdělávání

V popředí péče dětského domova stojí zájmy dítěte, poznání a všestranné naplňování jeho potřeb, vytváření a upevňování sociálních vztahů a citových vazeb. Veškerá výchovná činnost je směřována k začlenění dětí do společnosti, navazování kladného vztahu k přírodě a k rozvíjení osobnosti dítěte v oblasti kultury, zdraví nebo sportu a zprostředkovat dětem v průběhu výchovy životní hodnoty, které jim umožňují lepší orientaci v životě. Na základě průřezových témat základního zájmového vzdělávání se propojují obsahy vzdělávání různých

oborů a vytváří cíle jednotlivých výchov. Všechny výchovy se budou prolínat všemi každodenními činnostmi v dětském domově a budou přispívat ke vzdělávání dětí přirozenou cestou.

Enviromentální výchova:

- zabývá se ochrannou životního prostředí, formováním ekologicky správného vztahu dětí k přírodě a vysvětlováním závažnosti ekologických problémů, které ovlivňují naši planetu,
- připomínat dětem důležitost třídění odpadu,
- seznámit děti s problematikou a otázkami týkajícími se šetřením energiemi a vodou,
- návštěvy zoologické zahrady, ekologických farem, apod.,
- spolupráce s organizacemi STŘEVLÍK, ČMELÁK,
- besedy s lidmi, kteří se zabývají těmito otázkami.

Multikulturní výchova:

- vychovávat děti k rasové toleranci a odmítání xenofobie a násilí,
- vytvářet zdravý postoj vůči imigrantům a jejich odlišným hodnotám,
- podporovat znalosti o státních symbolech,
- vést děti k dodržování tradic a zvyků naší společnosti,
- pěstovat porozumění a vědomí sounáležitosti,
- osobní setkání s lidmi jiné národnosti – návštěvy hostů,
- účast na vystoupeních např. romských skupin.

Mediální výchova:

- naučit děti vnímat média,
- umět rozpoznat objektivní informace,
- orientovat se v mediální komunikaci,
- zvládat základní práce na počítači, používat elektronickou poštu,
- dokázat ovládat jednoduché elektronické přístroje,
- vypěstovat u dětí zdravý přístup k reklamám,
- pokusit se vytvořit mediální sdělení nebo zprávu a umístit ji na internetové stránky domova.

Výchova k myšlení v evropských souvislostech a výchova demokratického občana:

- zdůrazňovat osobní odpovědnost za dění ve společnosti,
- rozvíjet vědění evropské identity,
- poznávat život v Evropě a na celém světě,
- ukazovat dětem problémy třetího světa (možnost se zapojit do adopce na dálku),
- vést děti k vzájemné solidaritě a seznamovat je se základními informacemi o právech dětí na základě Deklarace práv dítěte.

Osobnostní a sociální výchova:

- rozvoj kladných charakterových vlastností,
- upevňování poznatků ze školy a zájmové činnosti,
- posilování sociálních rolí dítěte v rodinné skupině dětského domova i ve společnosti,
- zabývat se otázkami rizikového chování a problematikou závislostí nebo šikany.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

Na základě vyhlášky č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných, se stanovují podmínky pro tyto děti v jednotlivých zařízeních do školního vzdělávacího plánu. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožen sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovnou nebo uloženou ochrannou výchovou a žák v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Dětský domov úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci i odloučeným pracovištěm v Raspenavě, Speciálním pedagogickým centrem v Liberci a Jablonci nad Nisou a sociálními odbory z trvalého místa pobytu dětí.

Pracujeme s dětmi při pravidelné přípravě na vyučování podle individuálních plánů sestavených učiteli škol, kam děti docházejí. Speciální vzdělávání se uskutečňuje pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo nad rámec individuálních opatření. Využívá se

speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních a rehabilitačních pomůcek.

Pro rozvoj dětí mimořádně nadaných, které dosahují mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností, pomáhá také začlenění dětí do programů různých nadací, které se spolupodílí na financování zájmových činností.

Samozřejmostí je zvyšování odbornosti pedagogických pracovníků formou seminářů, školení a zvyšováním pedagogického odborného vzdělávání.

8. Spolupráce s dalšími subjekty

Spolupráce s PPP, SPC a klinickým logopedem

- individuální pohovory o dětech a jejich problémech,
- vyšetření dětí a žáků (SVPU, poruchy chování, vady řeči) přímo v poradně,
- konzultace při nápravě vad a poruch,
- výběr vhodné literatury, učebních textů a pomůcek.

Spolupráce se zřizovatelem

- školení, semináře.

Spolupráce s jinými subjekty

- nadace Terezy Maxové,
- nadace Táta a máma,
- nadační fond Albert dětem,
- DÚ Liberec.

Mezinárodní spolupráce

- nadace AISEC – návštěva studentů z jiných zemí,
- jazyková škola Liberec – výuka AJ pro žáky 1. stupně základní školy – rodilý mluvčí.

Akce organizované DD

- sběr starého papíru, plastů a nápojových kartónů,
- návštěva divadelních představení,
- výlety,
- Vánoční besídka

- výtvarné soutěže pořádané různými sdruženími.

9. Popis materiálních podmínek

Základním předpisem, který určuje materiální podmínky prostředí je stanoven vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

V dětském domově rodinného typu jsou děti ubytovány v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích v jednotlivých rodinných skupinách. Každému dítěti je přiděleno lůžko, psací stůl, osobní skříňka a osobní potřeby. Každá rodinná skupina má k dispozici společný obývací pokoj, kuchyňku a sociální zařízení vybavené stejně jako v běžné domácnosti.

Dětský domov zajišťuje dětem přiměřené materiální zabezpečení, především ošacení, obuv, hygienické potřeby, potřeby pro vzdělávání, knihy a hračky, audiovizuální technické vybavení a počítače. Samozřejmostí je vybavení na sport, turistiku a rekreační zájmové činnosti.

Děti jsou vedeny k šetrnosti a hospodárnosti při zacházení s majetkem a zařízením dětského domova a svým vlastním. Pečují o své zdraví a dodržují pravidla osobní hygieny. Chodí vkusně oblečeny a zúčastňují se nakupování běžných potřeb. Ošacení a obuv jsou evidovány na osobních kartách a v knize ošacení, hmotnou odpovědnost mají vychovatelé.

Všichni jsou povinni dodržovat vnitřní řád DD, ustanovení BOZ (bezpečnosti a ochrany zdraví) a PO (požární ochrany).

10. Popis personálních podmínek

V zájmovém vzdělávání je důležité nejen jaké činnosti se dětem nabízejí a v jakém prostředí vyrůstají, ale také kdo tyto činnosti organizuje a kdo je vede. Předpoklady pro činnost vychovatelů upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů § 18 a zákon č. 333/2012 Sb., o ústavní výchově (psychická způsobilost).

Pedagogický sbor:

- ředitelka
- skupinový vychovatelé
- sociální pracovníce

Ekonomicko – provozní útvar:

- účetní, ekonomka
- bezpečnostní pracovníci
- pracovníci v sociálních službách
- domovník, údržbář.

11. Popis ekonomických podmínek

Dětský domov Frýdlant je příspěvkovou organizací, hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, a to v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o účetnictví; zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o finanční kontrole; vyhláškou č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů; vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování; vyhláškou č. 114/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o FKSP.

DD má právo hospodařit s majetkem Libereckého kraje vymezeném ve zřizovací listině.

Finanční vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je určen těmito zřizovatelem stanovenými ukazateli:

- příspěvek zřizovatele na činnost organizace,
- dotace zřizovatele na investice.

Zřizovatel poskytuje z rozpočtu Libereckého kraje prostředky na provoz, přímé neinvestiční výdaje, ve kterých jsou zahrnuty prostředky na platy a prostředky na ostatní osobní náklady.

Základem hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace je zlepšený výsledek hospodaření, tj. rozdíl mezi skutečně dosaženým výsledkem hospodaření a výsledkem stanoveným ve finančním vztahu k rozpočtu zřizovatele. Takto získané finanční prostředky se ponechávají příspěvkové organizaci, která si je přiděluje podle stanovených pravidel do svých fondů. DD jako příspěvková organizace zřizuje tyto fondy:

- fond reprodukce majetku,
- fond rezervní,
- fond odměn,

- fond kulturních a sociálních potřeb.

12. Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí ve školském zařízení má výkon dohledu nad činností dětí mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi stanoví pro dětský domov obecně závazné právní předpisy.

Dohled nad dětmi a jejich činnostmi má mimořádný význam pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí ve školském zařízení dětského domova. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou stanoveny ve vnitřním řádu dětského domova a ve směrnících dětského domova. V některých částech se oba dokumenty nutně překrývají.

Předcházení rizikům - DD zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a výchově, činnostech s nimi přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. Zároveň přihlíží k věku dětí, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

Povinnosti dětí - děti jsou povinny na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- dodržovat vnitřní řád a předpisy a pokyny DD k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byly seznámeny,
- plnit pokyny zaměstnanců DD vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem.

Vychovatel seznámí děti se všemi předpisy a zdůrazní význam tohoto poučení.

První pomoc - DD zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni děti a všichni zaměstnanci DD. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných a nemocných. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců DD i děti. Rozsah vybavení prostředky pro poskytnutí první pomoci při zotavovací akci stanovuje zvláštní právní předpis.

Dohled nad dětmi - školská zařízení jsou povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitelka DD. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům.

Aplikace podmínek pro bezpečné a hygienické působení:

- vhodná struktura a skladba činnosti,
- stravovací a pitný režim,
- užívání prostorů a prostředí podle platných norem,
- bezpečné pomůcky, ochrana dětí před úrazy,
- pravidelná kontrola prostor a zařízení, výrazné označení nebezpečných předmětů,
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře.

Psychosociální podmínky:

- příznivé sociální klima (úcta, tolerance, empatie...),
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům (cílem je všestranný prospěch dítěte),
- motivující hodnocení, přiměřenost věku,
- ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy,
- spoluúčast na chodu zařízení.

Při pohybových a sportovních

- při všech pohybových činnostech zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu činnosti dohled,
- vydává jasné, přesné a dětem srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného náradí a náčiní před zahájením výuky,
- přihlíží zejména k fyzické vyspělosti dětí.

Při plavání:

- plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených,
- nejvyšší počet dětí ve skupině je 8, ve vodě 5,
- pedagogický pracovník má přehled o celém prostoru určeném pro plavání a všech dětech, které se aktivity účastní,

- pravidelně provádí v průběhu výuky překontrolování počtu dětí,
- totéž se provádí při jejím zakončení, věnuje zvláštní péči neplavcům (plavou podle možnosti odděleně v bazénu).

Za bezpečnost dětí při plavání odpovídají pedagogičtí pracovníci, kteří děti na plavání doprovázejí. Doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu v prostoru plavání.

Lyžování

- lyžování je vedeno pedagogickými pracovníky, kteří odpovídají za náplň činnosti,
- lyže musí mít seřízení bezpečnostního vázání lyží provedené odborným servisem,
- děti jsou povinny dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví (vybavení ochrannými přilbami, reflexní vesty, používání lanovek a vleků – bezpečnost),
- děti jsou rozděleny do skupin podle své výkonnosti a zdravotního stavu, skupina má nejvýše 8 členů,
- za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře, teplota pod mínus 12 °C apod.) se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě nekonají.

Při výletu jedou děti ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny pedagogického pracovníka, který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při jejím zakončení.

Uvedené zásady se dodržují přiměřeně i při lyžování konaném v místě nebo blízkosti DD.

Sportovně turistické výlety

- před zahájením výletu jsou děti poučeny o vhodné výstroji a bezpečnosti,
- při nástupu je provedena pedagogickým pracovníkem její kontrola,
- skupina má nejvíce 8 dětí,
- pedagogičtí pracovníci jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav dětí,
- během výletu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas přestávky pro odpočinek.,
- před zahájením cyklistického výletu ověří pedagogický pracovník povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu) a znalosti dětí o pravidlech silničního provozu,

- v silničním provozu má skupina maximálně 8 cyklistů,
- při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav dětí, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby.

Bruslení

- při bruslení odpovídá za bezpečnost dětí dohled konající pedagogický pracovník, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů,
- v případě bruslení na přírodním ledě posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti,
- děti bruslící na kolečkových bruslích používají ochranné prostředky zmírňující následky pádů (na kolena, na lokty, rukavice, přilbu).

Bezpečnost dětí při soutěžích a přehlídkách

- pedagogičtí pracovníci zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí po dobu dopravy na soutěže a přehlídky a v průběhu soutěže a přehlídek.

13. Shrnutí

- Intenzivní péči je důležité věnovat u svěřených dětí návykům vlastní soběstačnosti, prospěšnosti pro druhé a kladné orientaci k všeobecně prospěšným hodnotám.
- Dbát na důraz věcné přípravy dětí pro jejich přechod do samostatného života po odchodu z dětského domova.
- Větší úsilí věnovat intenzivnímu posuzování zásluhovosti, zvýhodňovat tyto děti, kladná hodnocení používat v přímé výchovné práci s ostatními dětmi – získávat je a vhodně motivovat
- v pozitivně ovlivňovaném a sledovaném životě dětí vždy vystupovat důsledně, spravedlivě a jednotně s ostatními výchovnými pracovníky a s neodmyslitelným vkladem osobního příkladu.
- pečlivě se znalostí dětí a jejich potřeb se připravovat na každé zaměstnání, dbát zásad systémové práce (viz program individuálního rozvoje osobnosti dítěte – na hodnoceních aktivně a s nimi pracovat)
- využívat vedle vlastních zkušeností i zkušenosti z rodinného zázemí, podpořit tak neformální přípravu dětí do následného samostatného života
- děti osobnostně ROZVÍJET, NE omezeně OPEČOVÁVAT

14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitelka a zveřejní ho na přístupném místě ve školském zařízení a v elektronické podobě ho zveřejní na webových stránkách DD Frýdlant. K dispozici je každému k nahlédnutí, případně pořizování opisů a výpisů.

Každá rodinná skupina dostane jeden výtisk k dispozici, vychází z něj při sestavování měsíčních a týdenních plánů. Podrobně konkretizuje formy a cíle dle potřeb skupiny a individuality dětí na skupině.

Ředitelka zařízení seznámí prokazatelným způsobem všechny zaměstnance a děti s vydáním a obsahem školního vzdělávacího programu.

Tento školní vzdělávací program nabývá účinnosti dne 31. 3. 2013

Ve Frýdlantu

31. 3. 2013

Mgr. Šárka Blechová

ředitelka DD Frýdlant